

ཚན་ རིག་ བེས་ བུའི་

དཔེ་ཚན་མཉམ་ཆུང་།

བོད་རྒྱུངས་གི་གནམ་གཤིས་ལེས་བྱ།

一九七九年四月廿七日

བོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་དཔེ་མཉམ་ཆུང་།

ཚན་ཅིག་གིས་བྱའི་དཔེ་ཚགས་རྒྱང་རྒྱང་།

བོད་ལྗངས་གི་གནམ་གཤིས་ཤིས་བྱ།

བོད་རང་ལྗངས་ལྗངས་གནམ་གཤིས་རྒྱང་གིས་ཚམ་ཐོག་བྱས་པ།

བོད་ལྗངས་མི་དམངས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

ཐོད་སྐྱོད་ས་གནས་གསེས་སྟེང་།
རང་ལྷན་ཚན་རིག་སྟེང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།

*

ཐོད་རང་སྐྱོད་ས་གནས་གསེས་ཐོད་སྐྱོད་སྟེང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།
ཐོད་སྐྱོད་ས་གནས་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།
ཐོད་སྐྱོད་ས་གནས་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།
ཐོད་སྐྱོད་ས་གནས་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།

1975 ལོ་ལྷན་3 པར་ལྷན་ས་གནས་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་ཉེ་ཆ་ལས་ཆུང་ཆུང་།

གཅིག་ལྷན་ལྷན་ལྷན་M 13170.21

རིན་ལྷན་སྟེང་ 0.10

མཐོ་ཡུའུ་ཞིའི་གསུང་བུ་ལ།

ཨི་ཆམས་ཤིས་ཤར་ལྷོ་ཁམས་ནས་ཤར་...
 ཉམས་ཐོབ་པ་ལྷོ་ཁམས་ན་ཤར་ལྷོ་ཆུ་མིག་...
 བ་པ་ཆེན་ནས་ཤར་ལྷོ་ཁམས་ཤིས་ཐམས་ཉར།
 ཤར་ལྷོ་ཁམས་འདྲའ་ཐམས། ཤར་ལྷོ་ཁམས་
 ལྷོ་ཤར་པ་ཤོད་པ་ཅས་ལྷོ་ནས་ཤར་ལྷོ་ཁམས་ནས་
 ཤར་ཉམས་ཐོབ་པ་ལྷོ་ཉམས་ཤི་ཤར།

ཨིའི་ཁམས་ལྷོ་ཤར་ཉམས་པ་ཤི་གར་ནས་ལྷོ་
 པ་ཤར། གནས་ནས་གཞུགས་པ་ཤི་ཉམས་ལྷོ་
 ལ། ཨ་ཤར། ཤར་ཤི་ལྷོ་པ་ཤར་གཞི་ནས་
 ལྷོ་པ་ལིག་ཤར་ཉམས་ལྷོ་ལ། ཨ་ཤར། ཨིའི་
 ཁམས་ལྷོ་ཤར་ཉམས་པ་ཤི་ལྷོ་ལྷོ་གས་ཤི་འག་ཤིན་
 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གས་ཤི་ལྷོ་ལྷོ་པ་ཐམས་ལྷོ་ཉར། ལྷོ་
 ཤིན་པ་ཐམས་ལྷོ། མམ་ཤིག་ལྷོ་ལྷོ་ཁམས་ཤི་འག་
 ཤིན་གསུང་པ་ཤི།
 ལྷོ་པ་ཤི་ཨ་ཤར།

དཀར་ ཆག

- པོད་ལྗངས་ས་གནས་ཁག་གི་ནམ་དུས་རྩོ་གང་གི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་
ནམ། (1)
- ས་མཐོའི་ནམ་དུས་རྩོ་གང་ལ་ཁྱད་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡོད་དམ། (6)
- པོད་ལྗངས་ས་མཐོར་གནོད་སྐྱོན་རང་བཞིན་གི་གནས་གཤིས་གང་དང་གང་
ཡོད་དམ། (16)
- ལྷགས་པ་ཆགས་ཚུལ་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྟངས། (20)
- རྒྱང་བྱ་བསྐྱར་འཇུབ་ནི་“གདོན་འདྲེ་རྒྱང་འཁོར་”རེད་དམ། (25)
- པོད་ས་མཐོའི་རྒྱང་ཆེན་གིས་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གནོད་
སྐྱོན་ཡང་བ། (27)
- ཁྱིན་པ་གང་འདྲ་ཟེ་ཆགས་པ་དང་། ཁྱིན་པར་བལྟས་ནས་གནས་གཤིས་
སྐྱོན་བརྟག་གང་འདྲ་ཟེ་སྦྱོད་དགོས། (30)
- ཆར་པ་བབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། ཆར་ཆད་གང་འདྲ་ཟེ་ཡིན་
དགོས། (34)
- པོད་གི་ཆར་ཞོད་ནི་ཤར་སྟེའི་རིས་ནས་སྐྱོན་ལ་འགོ་ཚུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡིན་ནམ། (37)
- པོད་གི་ས་ཁྲུལ་ཕལ་ཆེ་བར་སྦྱི་ཁྲ་དུག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ཆར་པ་གཅིག་
སྦྱད་གིས་བབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (40)

པོད་གི་ལུང་གཞུང་རྒྱུད་དུ་མཚན་ཆར་མང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

.....(42)

དཔ་ཆར་གིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱོད་ལ་རྒྱུན་དན་གང་དང་གང་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

.....(43)

སེར་བ་གང་འདྲ་བེ་ཆགས་པ་དང་སེར་བ་སྟོན་འགོག་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་

སམ།(46)

ཐོག་གིས་མི་ཕྱགས་གསོད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།(50)

འཇའ་ནི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱང་བ་རེད་དམ།(53)

གངས་ནི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཆགས་པ་རེད། གངས་སྟོན་གང་འདྲ་བྱས་

ནས་སྟོན་འགོག་བྱེད་དགོས།(56)

རྟོད་ཆད་ལ་བརྟག་དབྱེད་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་གི་ཡོད་དམ།(58)

བ་མོ་དང་སད་བེར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། སད་སྟོན་འགོག་གང་འདྲ་

བྱེད་དགོས།(62)

གནམ་གཤིས་ཁང་དང་གནམ་གཤིས་ས་ཚུགས་གིས་གནམ་གཤིས་སྟོན་བརྟ་

གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྟོན་གི་ཡོད་དམ།(65)

མཚོ་ལྷགས་གིས་པོད་རྒྱངས་ས་མཐོར་ཁྱགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཐུབ་གི་རེད་དམ།

.....(71)

མིའི་ཐབས་གིས་ཆར་པ་འབེབས་པ་བེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཅིག་རེད་དམ།

.....(74)

མིས་གནམ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཐུབ་ངེས་རེད།(76)

བོད་མྱེངས་ས་གནས་ཁག་གི་ནམ་དུས་རྫོ་ གྲང་གི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

བོད་མྱེངས་ནི་ལྷོ་མ་ཆེན་མེས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་དེར་
 རྒྱ་ཁྱིམ་གྱི་ལོ་གྲུ་བཞི་མ་གྱི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེས་མེས་་་་
 རྒྱལ་ས་ཁོངས་རྒྱ་ཁྱིམ་གི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཟིན་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་མྱེངས་
 ས་ཁོངས་གི་ས་བབ་མཐོ་བ་དང་ས་དབྱིབས་སྡེ་ཁ་མང་བས་གོ་ཐང་དང་། སྤ་
 ཅི། ལུང་གཞུང་། མཆོད་ལྷོ་ས་གཤོངས་སྐགས་ཆང་མ་འཛམས་ཡོད་པ་
 རེད། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་དེའི་མཐོ་ཆད་ལ་རྒྱ་མཆོད་རྫོང་ནས་བཞི་པའི་ཆི་
 བཞི་རྫོང་ཡན་དུ་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ས་མཐོ་མཐོ་ཤོས་དང་ཆེ་ཤོས་
 མཆོ་བོད་ས་མཐོའི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན་མི་ཆོས་དེར་ “འཛམ་གླིང་གི་ཅེ་
 ཐོག་”ཟེར་གི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མྱེངས་འདིར་ས་བབ་དང་ས་དབྱིབས་གིས་རྒྱན་པས་མྱེངས་ནང་ལྷོ་མ་
 གི་ནམ་དུས་རྫོ་གྲང་གི་གནས་ཚུལ་ལུང་སྡེ་མང་འདྲེས་འཛངས་ཡོད་པ་དེ་ རྣམས་་་་
 རགས་ཙམ་བྱས་ན་ལྷོ་མ་བཞི་ལ་དབྱེ་ཆོག་གི་རེད།

ལྷོ་དང་བོ། བོད་གི་བྱང་རྒྱུད་ལྷོ། དེའི་ཁོངས་
 སུ་ཏ་ལམ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷོ་རྫོང་རྒྱུད་རྒྱལ་མའི་བྱང་རྫོང་དང་། སྤྱ་ཆེན་དང་

སྐྱུ་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་གི་ཕྱང་ཐང་། མངའ་རིས་ས་ཁུལ་སྐྱུ་གཞི་ཚུ་ཡོད། ཁུལ་
 དེའི་ས་དབྱིབས་གཙུག་པོ་ནི་མཆོད་ཀྱི་ས་གཤོངས་དང་། རི་མ་ཐང་། གངས་
 རིའི་ཚུ་ཐང་བཅས་ཡིན་པས་ས་བབ་ཕྱང་ཡངས་ཞིང་བདེ་ཤིང་སྟོ་མས་པ་དང་།
 ཆ་སྟོ་མས་བྱས་ན་ཆུ་མཚའི་རོས་ནས་བཙིས་པའི་མཐོ་ཆད་མི་ལྟ་སྟངས་མས་ཡོད་
 པ་རེད། ས་སྟོང་གི་ཅི་གིང་ཐོག་གཙུག་པོ་ནི་ནག་དང་སྤང་ན་སྐྱུ་གཞི་ལས་ལྷུ་བ་པའི་
 རྩ་ཐང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོད་གི་འབྲོག་ཁུལ་གཙུག་པོ་རེད། མཁའ་རླངས་སྐྱུ་གཞི་
 ལ་གྲང་དང་ཁྱང་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆ་བ་ཆེ་སྐྱུ་གཞི་ནམ་ཐའི་ཆ་སྟོ་མས་ཤོད་ཆད་
 ནི་ཉེ་ཉི་ཨང་གངས་ 10 དང་ལ་རེའི་ཆ་སྟོ་མས་ཤོད་ཆད་ཉེ་ཉི་ཨང་གངས་...
 ལྟ་གོར་མན་ཆད་ཡིན། ལ་རེའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་ཉེ་མི་ 300 ཅམ་ཡང་
 ཟིན་གི་མེད་པ་དང་ཉུང་སྐྱུ་གཞི་ལ་ཉེ་མི་ 60 ཡས་མས་ལས་མེད་པ་རེད། དབྱར་
 དུས་ཚོགས་འཁྱུག་འཁྱུག་གྲགས་གི་ཐོག་ནས་དག་ཆར་རམ་སེར་བ་གཏོང་བ་ཡང་ཡང་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དབྱར་དབྱིད་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བ་རོས་ཚུགས་དང་སྟོ་རྒྱུ་བ་ཚུགས་
 ནས་རླངས་ཆེན་ཡང་ཡང་རྒྱག་གི་རེད། དབྱར་དབྱིད་གཉིས་ལ་གངས་ཆེན་པོ་
 བབས་པ་དང་། གངས་བབས་པའི་རྗེས་སུ་ཤོད་ཆད་འཇགས་ཀྱགས་ཏ་ཅང་
 ཆེན་པོ་ཡོང་བ་(གྲང་རྒྱན་སྤོངས་པ་) དེ་གཉིས་ནི་ས་གནས་དེ་གའི་འབྲོག་ལས་ཐོན་
 རྒྱུ་ལ་གནོད་འཚེ་ཆེན་པོ་ཡོང་གཞི་གཙུག་པོ་ཅིག་རེད།

ཁུལ་གཉིས་པ། ཐོད་གི་སྟོ་རྒྱུད་ཁུལ། དེའི་ཤོངས་

སུ་ཏ་ལམ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྟའི་རི་རྒྱུད་གི་སྟོ་རོས་དང་། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་
 གི་ཕྱང་རོས། ཉིང་ཁྱི་དང་སྤྱི་སྤྱི་གི་རྒྱུ་བ་རོས་བཅས་གི་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་
 ཚུ་ཡོད། ཁུལ་དེའི་ས་དབྱིབས་ནི་ཡར་ལྷང་གཙུག་པོ་རྒྱགས་ལྷུ་ལྷང་གཞུང་
 ཆེ་གས་གི་ཁུལ་ཡིན་པ་དང་། ཆ་སྟོ་མས་མཐོ་ཆད་ནི་ཆུ་མཚའི་རོས་ནས་བཙིས་
 པའི་མི་བཞི་སྟོང་ཡས་མས་ཡོད་པ་རེད། བམ་དུས་ཤོད་གྲང་སྟོ་མས་ཞིང་

བཞུལ་ཆན་ཡང་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ཁའི་ཆ་སྟོམས་རྟོག་
 ཆད་ནི་ཉའི་ཉི་ཨང་གྲངས་ 10 ནས་ 15 བར་ཡིན་པ་དང་། ཁླ་བ་དྲུག་པ་
 ནས་དགུ་པ་བར་ཆར་དུས་ཡིན་པས་ཁླ་བ་བཞིའི་རིང་གི་ཆར་པ་བབས་ཆད་དེ་ལོ་
 ཉིལ་པོའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་སྒྲིའི་བསྟོམས་གྲངས་གི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་ལོ་
 ཟེན་གི་ཡོད་པ་རེད། དགུན་དཔྱད་གཉིས་རིང་སྐམ་གསེལ་ལྟགས་པ་མང་པོ་
 ཟུག་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཐོད་གི་སྟོ་རྒྱུད་ཁུལ་ལ་ཡང་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་རི་དེ་དཔྱེ་མཆམས
 སུ་བས་ནས་སྟོ་བྱང་གི་ཁུལ་རྒྱུད་བ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ་རེད། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་
 རི་རྒྱུད་དང་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་རིའི་བར་གི་ལུང་གཞུང་རྒྱུད་ནི་ ཡར་ལུང་...
 གཙང་པོའི་རྒྱ་ཁྱེད་དང་རྒྱ་སྟོད་གི་ལུང་གཞུང་ཁུལ་རེད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་
 དང་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་རིའི་བར་གི་རི་སྒྲུབས་གི་གཤོངས་ས་རྣམས་ནི་ཉི་མ་
 ལ་ཡའི་བྱང་ངོས་གི་རི་མཆམས་ཁུལ་རེད།

ལུང་གཞུང་ཁུལ་དུ་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ཁའི་ཆ་སྟོམས་རྟོག་ཆད་ནི་ཉའི་
 ཉི་ཨང་གྲངས་ 15 ཡས་མས་རེད། ལོ་རའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་ཉའོ་མི་ 400
 ཡས་མས་ཟེན་གི་ཡོད་པ་དང་གཙོ་བོ་མཆན་ཆར་བབ་གི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ས་...
 དང་། རྩེད་ཐང་། གཞིས་རྩེ་སྐགས་གི་ས་ཁུལ་ལ་མཆན་ཆར་བབས་ཆད་
 དེ་ལོ་ཉིལ་པོའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་སྒྲིའི་བསྟོམས་གྲངས་གི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཡན་ལོ་
 ཆད་ཟེན་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁུལ་དེ་ནི་ཐོད་གི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་རེད། ལོ་རྟག་
 གཙོ་བོ་ནི་ལྟོ་དང་། ནས། བད་ཁ། སྐན་རིལ་སྐགས་རེད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་བྱང་
 ངོས་རི་མཆམས་ཁུལ་དུ་ནམ་དུས་སྐམ་གསེལ་ཆེ་བ་དང་རྩོ་གྲང་སྟོམས་པོ་ ཡོད་པ་...
 རེད། ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ཁའི་ཆ་སྟོམས་རྟོག་ཆད་ནི་ཉའི་ཉི་ཨང་གྲངས་ 10
 ཡན་ཆད་ཡིན་ན་ཡང་ལོ་རའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་ཉའོ་མི་ 300 ཙམ་ཡང་ཟེན་གི་...

མེད་པ་རེད། ལུལ་དེའི་ས་ལྷིང་གི་ཅི་ཤིང་ཐོག་གཙ་པོ་ནུ་མཁན་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་
གཤིངས་ཡིན་པ་དང་ས་མ་འབྲོག་ལུལ་རེད། དབྱིད་ཀྱི་(དབྱར་སྟོད་ཚུད་)སྐམ་
ཤས་ཆེ་བ་དང་། དབྱར་ཁ་བྲག་ཆར་གཏོང་བ། རྩ་སྤྱད་དང་ཕྱི་སྤྱད་བྱུག་
པ་བཅས་ནི་ལུལ་དེའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གནད་འཆེ་ཆེན་པོ་ཡོང་གཞི་གཙ་པོ་
ཅིག་རེད།

ལུལ་གསུམ་པ། བོད་གི་བྱང་ཤར་ལུལ། དེའི་

ཁོངས་སུ་ཉ་ལམ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷའི་རི་རྒྱུད་ཤར་མའི་བྱང་རོས་དང་། འབྲེད་
བཅད་རི་རྒྱུད་གི་ཁོངས་དཔལ་ཤོད་ལའི་ཤར་རོས་གི་རྩ་བོ་གསུམ་(རྩ་མ་རྩ་རྩ་
དང་། རྩ་རྩ། འབྲི་རྩ་བཅས་ཡིན་)གི་རྒྱགས་ལུལ་ཚུད་ཡོད་པ་རེད།
དེར་རི་མཐོ་པོ་དང་ཕྲོག་རོང་གཏིང་རིང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་ས་བབ་མཐོ་དམན་
གིས་རྒྱན་པས་ནམ་དུས་རྩི་གང་གི་ཉེ་བཟའ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པ་རེད། ས་
ལྷིང་གི་ཅི་ཤིང་གཙ་པོ་ནི་རི་མཐོའི་སྤྱི་གཤིངས་དང་ཁབ་དབྱིབས་ལོ་མ་ཅན་གི་
ནགས་ཆལ་རེད། ལུང་གཞུང་ལུལ་དུ་གཙ་པོ་ཞིང་ལས་ཡིན་པ་དང་། ལོ་
རྒྱུག་གཙ་པོ་ནི་སྟོད་དང་ནས་སོགས་རེད། མཐོ་ཞིང་གང་དང་ཆེ་བའི་རི་ལྷོབས་
ནི་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་གི་ཁབ་དབྱིབས་ལོ་མ་ཅན་གི་ནགས་ལུལ་རེད་ལ་ས་མ་འབྲོག་
ལུལ་ཡང་རེད། སྤྱོད་མདའ་རྩ་ཐང་སོགས་རི་མཚམས་གི་རྩ་ཐང་དུ་གཙ་པོ་
འབྲོག་ལས་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། ལུལ་དེའི་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ལྷའི་ཆ་སྟོམས་
རྩྱ་ཆད་ནི་ལྷའི་ཉི་མའང་གངས་ 10 ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་མཚོ་སྒོན་གི་སྟེ་རྒྱུད་
ནས་རྒྱག་པར་གང་རྒྱང་རྒྱགས་ཡོང་བར་བརྟེན་དེ་ནི་བོད་ལྗངས་ཁོངས་ ནས་གང་
རྒྱང་རྒྱགས་བྱགས་ཆེ་ཅམ་གི་ས་ལུལ་རེད། ལུལ་དེར་སྤྱོད་ཆར་སྤྱོད་བྱ་མང་བ་
དང་། ལྷིང་ཆེན་སོགས་ས་གནས་གི་ལོ་རེའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་ཉའོ་མི་ 680
ཅམ་ཟིན་གི་ཡོད་པ་དེ་བོད་གི་ཤར་སྟེའི་ལུལ་ལས་རྒྱག་ཅམ་ཉུང་བ་ཡོད་པ་དང་.....

ཐོད་སྡོང་ས་ཁོངས་ནས་དགུན་དུ་བྱེད་གཉིས་ལ་ཁ་བ་མང་ཅམ་བབ་པའི་ས་ཁུལ་.....
རེད།

ཁུལ་བཞི་པ། ཐོད་གི་གར་སྒྲུའི་ཁུལ། དེའི་ཁོངས་

སྐྱ་ཏ་ལམ་གྱི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་གི་དུམ་བུ་གར་མ་དང་། གཤམ་ཆེན་ཐང་ལྷའི་
རི་རྒྱད་གར་མའི་སྒྲོ་རྩ་། དཔལ་ཤོད་ལའི་རྒྱབ་རྩ་གི་རྩ་ཡུལ་དང་། ལ་
ལུང་། མེ་རྟག སྤང་དཀར། སྤང་སྤར་ལ། ཏ་དབང་། དེ་
བཞིན་གྲོ་མ་དང་། གཤམ་ནང་། སྤྱིད་གྲོང་སྐོག་གི་ས་ཁུལ་ཁག་གཅིག་
ཅུད་ཡོད། ཁུལ་དེའི་མཐོ་ཆད་ནི་རྒྱ་མཚའི་རྩ་ནས་བཅིས་པའི་རྩ་བརྒྱ་ཡག་
ཁ་གསལ་ནས་རྩི་སྐམ་སྤྱོད་བར་ཡོད་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུད་མཐོ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱུད་
དམའ་བ། ལྷ་ལྷགས་སུ་“འ”ལྟར་ཁ་གདངས་པ་ཅིག་རེད། རྒྱ་མཚའི་རྩ་
ནས་བཅིས་པའི་མཐོ་ཆད་དམའ་པོ་ཡིན་སྐབས་ནིན་དུ་རྒྱ་མཚའི་ནས་ཡོང་བའི་རྩ་
ཞིང་བཞུན་གསལ་ཆེ་བའི་རྒྱང་རྒྱུན་གི་ཤུགས་ཀྱི་ཐོབས་ནས་ནམ་དུས་རྩི་ཞིང་བཞུན་
གཤམ་ལྷན་པ་ཅིག་ཡོད་པས་ཆར་རྒྱ་བཟང་བ་དང་། ཆར་ཞོད་ཚུགས་སུ་བ་ཏེ་
སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་སྤྱི་རྒྱ་གཉིས་པ་གསུམ་པའི་ནང་ཆར་ཞོད་ཚུགས་གི་ཡོད་པ་རེད།
ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ཟུའི་ཆ་སྐྱམས་རྩྱད་ཆད་ནི་ཏའོ་ཏེ་ཨང་གངས་ 15 ནས་ 20
བར་རེད། སྤ་རེའི་ཆར་པ་བབས་ཆད་ནི་ཏའོ་ཏེ་ 1000 ཡན་དང་། ཆར་
པ་བབས་ཆད་ཆེ་ཤོས་ནི་ཏའོ་ཏེ་ 5000 བརྒྱལ་གི་ཡོད་པ་རེད། ས་སྤྱོད་གི་ཅི་
ཤིང་གཙོ་བོ་ནི་ཆ་འབྲིང་ཁུལ་གི་རྒྱུན་ལྡང་སྤ་མ་ཐེར་བའི་ཤིང་ནགས་དང་ཆ་འབྲིང་
ཁུལ་གི་ཐང་ཤིང་གི་ནགས་ཆལ་སྐོག་རེད། རྒྱ་མཚའི་རྩ་ནས་བཅིས་པའི་མཐོ་
ཆད་དམའ་ཅམ་ཡིན་སྐབས་ཁུལ་དེ་ནི་བོད་གི་“སྤྱིད་ཆལ་ཡུལ་ཁམས་”རེད་ ཟེར་
བའི་ཤོད་སྤལ་ཡོད་པ་དང་། ཁུལ་དེར་འབྲས་ཞིང་དང་རྩ་ཤིང་སྐོག་སྐོག་འདྲེབས་
བྱུང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་གི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་རེད། གྲག་ཆར་དང་། རྒྱ་

ལོག་ བསྐྱད་མར་གནམ་འཕྱིབས་པ་དང་ཆར་པ་བབ་པ་སྐགས་ནི་ཁྲལ་དེའི་ཞིང་
ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡང་གཞི་གཙུག་པོ་རེད།

ས་མགོའི་ནམ་དུས་རྫོ་གང་ལ་ཁྱད་ཆོས་

གང་དང་གང་ཡོད་དམ།

ཐོད་སྡོངས་ས་མགོའི་ས་གནས་ཁག་གི་ནམ་དུས་རྫོ་གང་ལ་མ་གཞི་ཉི་ལག་
ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅུང་དེར་ས་མགོའི་ནམ་དུས་རྫོ་གང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་
ཡོད་པ་རེད། ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཆ་གཙུག་པོ་གཤམ་གསལ་ཁག་བཞི་ཡོད།

དང་པོ། ཉི་འོད་འཕྲོས་འགྲུགས་ཆེ་བ་དང་ཉི་འོད་
འཕྲོས་ཐུན་ཅིང་བ།

ཐོད་སྡོངས་ས་མགོར་ཁྱུ་མཆོའི་ངོས་ནས་བཅིས་པའི་མགོ་ཆད་མགོ་བ་
དང་། མཁའ་རླངས་ཐུང་ཐུང་པ་དང་ས་བ། མཁའ་རླངས་ནང་ཐལ་དུལ་དང་
རླངས་པ་ཉུང་བས་དུངས་གསལ་ཆེ་བ་སྐགས་གིས་སྐྱེན་པས་ཉི་འོད་དེ་རླངས་ཁམས་
ཆེན་པོའི་བང་རིམ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་སྐབས་དེའི་ཆ་འགྲུགས་འཇགས་ཆད་ཆུང་བས་
ཉི་འོད་འཕྲོས་འགྲུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་སྡོངས་གི་ཉི་མའི་ཟེར་འོད་འགྲུགས་
དག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་གི་ནང་ནས་ཉི་མའི་ཟེར་འོད་ཐུན་ཕྱག་མང་ཤོས་
གི་ས་ཆ་རེད། དཔེར་ན། ལྷ་སར་ལོ་ཉིལ་པོའི་ཉི་མའི་ཟེར་འོད་ཐུན་ཕྱག་ཆད་
གི་བརྒྱམས་གངས་དེ་མིའི་མི་བྱ་བཞི་མ་རེའི་སར་ཆན་གཤམ་ 195 ཟེན་གི་ཡོད་པ་
("མིའི་མི་"གཅིག་ནི་མི་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེད། "མིའི་མི་བྱ་བཞི་མ་"
ནི་འཕྲེད་གཞུང་མིའི་མི་གཅིག་རེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཁྲི་བྱ་བཞི་ཁ་གང་མ་རེད།

“གལ་”ནི་ཆ་ཤུགས་གི་ཚད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཆིག་སྟེང་ལ་“ཆན་གལ་”ཟེར་བ་.....
 རེད། — ཟུར་མཁན་གི་མཆན་)དང་། སའི་གོ་ལའི་འབྲེད་ཐིག་ཏུ་ལམ་
 མཚུངས་པའི་ཁྱེང་རྩ་ལ་ནི་ལི་འི་མི་གྲུ་བཞི་མ་རེའི་སར་ཆན་གལ་ 92 ལས་ ཟིན་གི་
 མེད་པ། སྤང་ཏད་ལ་ནི་ལི་འི་མི་གྲུ་བཞི་མ་རེའི་སར་ཆན་གལ་ 113 ཟིན་གི་
 ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་གནམ་དྲངས་པ་མང་བ་དང་། གནམ་འཕྱེལ་པ་དང་
 ཆར་པ་བབ་པ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པས་ཉི་འོད་འཕྲོས་པའི་ཆུ་ཚོད་གི་གྲངས་ནི་ སའི་གོ་
 ལའི་འབྲེད་ཐིག་མཚུངས་པའི་རང་རྒྱལ་གི་ས་ཁུལ་གཞན་པ་ལས་ཏུ་ཅང་གིས་མང་བ་
 ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་སར་ལོ་ཉིལ་པོར་ཉི་འོད་འཕྲོས་པའི་ཆུ་ཚོད་གི་གྲངས་
 ནི་ 3005 ཟིན་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེང་རྩ་ལ་ཆུ་ཚོད་ 1239 ལས་ཟིན་གི་མེད་
 པ། སྤང་ཏད་ལ་ཆུ་ཚོད་ 1986 ཟིན་གི་ཡོད་པ་རེད། བྱད་ཆས་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཅི་གི་རྒྱུ་མཐུན་ཉིན་མོར་འོད་སྟེར་ནུས་པར་བརྟེན་ནས་བཅུད་
 མང་པོ་བཟོ་བ་དང་། མཆན་མོར་དབྱགས་རྩལ་གཏོང་གི་ནུས་པ་ཞན་པས་བཅུད་
 རྩས་ཟད་ཕྱིན་ཆུང་བ་དེས་ལོ་རྟག་སྟེ་ལོངས་ཡོང་བར་ཤན་ཐོགས་ཆེ་ཙམ་ཡོང་གི་.....
 ཡོད་སྟབས་དེ་ནི་རང་སྟོངས་གི་དབྱན་གྲོ་སྟགས་ཐོན་ཆད་མཐོ་པོ་ཡོང་གྱུ་བ་དང་
 ཅ་བ་རྟོག་པོའི་རིགས་དཔེར་ན་ལ་ཕྱགས་དང་། ཞོག་ཁོག་སྟགས་རྟོག་པོ་ཆེན་
 པོ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིག་རེད། བྱད་ཆས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཉི་མའི་ཟེར་ནུས་
 གི་ཚད་བེད་སྟེད་བྱེད་རྒྱའི་ཐད་ལ་ཡང་ཤན་ཡོད་གི་ཆ་རྒྱུན་ལེགས་པར་འདོན་གི་
 ཡོད་པ་རེད། བོད་སྟོངས་ས་ཁུལ་ལ་ཉི་ལམ་ལོ་གསུམ་རིང་འཆར་བཞོད་དང་ཆོད་
 ལྷར་བཟོས་པའི་ཉི་འོད་གི་ཐབ་དེ་མེ་གི་འབྲེད་མི་དགོས་ལ་སྟབས་བདེ་པོ་ ཡང་
 ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ནི་བོད་མི་དམངས་གི་འཆོ་བར་གལ་ཆའི་དངོས་ཡོད་དོན་སྟེང་
 ལྷན་པ་ཅིག་རེད།

གཉེས་པ། མཁའ་རྒྱུད་གི་རྟོག་ཆད་དེ་ས་བབ་གི་

མཚོ་ཆད་དང་བཟུན་ནས་འཕྱར་བ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་
 ཡང་གི་ཡོད་པ་དང་། ལ་རེའི་ནང་གི་འཕྱར་བ་ཆུང་བ།
 ཉིན་རེའི་ནང་གི་འཕྱར་བ་ཆེ་བ། དབྱར་བྱས་བསལ་པོ་
 ཡིན་པ་བཅས་གི་སྐོར།

སྤྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ས་མཐོའི་མཁའ་རྒྱ་གི་རྒྱ་ཆད་དེ་སའི་གོ་ལའི་
 འབྲེད་ཐིག་མཚུངས་པའི་ཐང་ཆེན་ས་ཁུལ་གི་མཁའ་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་དང་བཟུར་ན་
 ཅང་དམའ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་མཐོའི་ས་གནས་ཁག་གི་རྒྱ་ཆད་དེ་གི་ཁྱད་
 པར་དེར་ཡང་ས་བབ་མཐོ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་སྐྱགས་རྒྱ་ཆད་དམའ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་
 ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པ་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་རོ་ནས་བཞུགས་པའི་མཐོ་ཆད་ཇི་
 ཅམ་མཐོ་བ་དེ་ཅམ་གིས་མཁའ་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་དམའ་བ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚོའི་
 རོ་ནས་ནས་བཞུགས་པའི་མཐོ་ཆད་མི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཡོད་པའི་བོད་གི་ཤར་
 རྒྱུའི་ས་ཁུལ་གི་ལ་རེའི་མཁའ་རྒྱ་གི་ཆ་སྟོ་མས་རྒྱ་ཆད་ནི་ཉའེ་ཉི་ཨང་གྲངས་10
 ཡས་མས་ཡིན་ཞིང་། མཁའ་རྒྱ་གི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་ཤོས་ནི་ཉའེ་ཉི་ཨང་གྲངས་
 30 ནས་ 33 བར་ཟིན་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རོ་ནས་ནས་བཞུགས་པའི་མཐོ་
 ཆད་མི་སྟོ་མས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་བཞི་སྟོང་བར་ཡོད་པའི་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་ལུང་
 གཞུང་གི་རྒྱ་ཆད་ལ་ལ་རེའི་མཁའ་རྒྱ་གི་ཆ་སྟོ་མས་རྒྱ་ཆད་ནི་ཉའེ་ཉི་ཨང་གྲངས་
 7 ནས་ 8 བར་ཡིན་ཞིང་། མཁའ་རྒྱ་རྒྱ་ཆད་མཐོ་ཤོས་ནི་ཉའེ་ཉི་ཨང་
 གྲངས་ 27 ནས་ 29 བར་ཡིན་པ། རྒྱ་མཚོའི་རོ་ནས་ནས་བཞུགས་པའི་མཐོ་ཆད་
 མི་བཞི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནས་མི་ལྔ་སྟོང་ཅམ་བར་ཟིན་པའི་བོད་བྱང་རྒྱ་ཆ་ཐང་བྱ་
 ལ་རེའི་མཁའ་རྒྱ་གི་ཆ་སྟོ་མས་རྒྱ་ཆད་དེ་དམའ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཉའེ་ཉི་ཨང་གི་
 རོག་གི་ཨང་གྲངས་ 2 ཡས་མས་བར་ཆག་གི་ཡོད་པ་དང་མཁའ་རྒྱ་གི་རྒྱ་ཆད་
 དམའ་ཤོས་ནི་ཉའེ་ཉི་ཨང་གི་ཨང་གྲངས་ 40 བར་བྱ་ཆག་གི་ཡོད་པ་

རེད།

མེས་ཀྱི་ལ་གི་ཐང་ཆེན་ས་ཁུལ་དང་བཟུར་ན་པོད་གི་མཁའ་རྒྱང་གི་དྲོད་་་་
ཆད་དེ་ས་ཁོ་རེའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་རྒྱང་བ་དང་། ཉིན་རེའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་ཆེ་
བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རེད། མཁའ་རྒྱང་དྲོད་ཆད་གི་ས་ཁོ་རེའི་འགྱུར་བ་ཟེར་བ་
དེ་ནི་ས་གཅིག་གི་ནང་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ཟླ་བ་དེའི་མཁའ་རྒྱང་གི་ཆ་སྟོམས་དྲོད་ཆད་
དང་གང་ཤོས་གི་ཟླ་བ་དེའི་མཁའ་རྒྱང་གི་ཆ་སྟོམས་དྲོད་ཆད་གཉིས་བར་གི་ཉེ་བག
ཐོག་ནས་མཆོད་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ས་གཅིག་ནང་གི་ཉེ་བག་ཟེར་བ་རེད།
ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་མཁའ་རྒྱང་གི་དྲོད་ཆད་མཐོ་ཤོས་དང་དམའ་ཤོས་བར་གི་
ཉེ་བག་དེ་ལ་ཉིན་གཅིག་ནང་གི་ཉེ་བག་ཟེར་བ་རེད། དཔེར་ན་ལྷ་ས་དང་།
ཆབ་མདོ། གཞིས་རྩེ་སོགས་ས་གནས་སོ་སོའི་མཁའ་རྒྱང་གི་དྲོད་ཆད་དེའི་ས་
གཅིག་ནང་གི་ཉེ་བག་ནི་ཉེ་ཉི་ཨང་གྲངས་ 18 ནས་ 20 བར་ཡིན་པ་དང་།
སའི་གོ་ལའི་འབྲེད་ཐིག་ཉ་ལམ་མཆུངས་པའི་ཉན་གཏུ་དང་ནན་ཅིང་ལ་ནི་ཉེ་ཉི་
ཨང་གྲངས་ 26 ཟིན་གི་ཡོད་པ། བེ་ཅིང་དང་ལན་ཁྲུ་ལ་ནི་ཉེ་ཉི་ཨང་
གྲངས་ 30 ནས་ 31 བར་ཟིན་གི་ཡོད་པ། ཉར་པིང་དང་བྲང་ཁྲུན་ལ་ནི་ཉེ་
ཉི་ཨང་གྲངས་ 41 ནས་ 43 བར་ཟིན་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ས་གཅིག་ནང་
མཁའ་རྒྱང་གི་ཆ་སྟོམས་དྲོད་ཆད་ནི་ཉིན་གཅིག་ནང་གི་ཉེ་བག་དེ་ལྷ་ས་དང་།
ཆབ་མདོ། གཞིས་རྩེ་སོགས་ས་གནས་ཁག་ལ་ཉེ་ཉི་ཨང་གྲངས་ 14 ནས་ 16
བར་ཟིན་གི་ཡོད་པ་དང་། བེ་ཅིང་དང་། ཁི་ཨན། ཉར་པིང་བཅས་
ལ་ཉེ་ཉི་ཨང་གྲངས་ 10 ནས་ 12 བར་ཟིན་གི་ཡོད་པ། ཁྲིང་ཏུ་དང་།
བྲང་ཏུ། ནན་ཁང་བཅས་ལ་ཉེ་ཉི་ཨང་གྲངས་ 7 ལས་ཟིན་གི་མེད་པ་རེད།
རང་སྤྱངས་འདི་ཡོངས་གི་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་གི་ནམ་ཟླ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ སྤྱི་ཟླ་་་་་
བདུན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཆར་ཞོད་ཚུགས་པའི་རྒྱུན་གིས་ཡར་ལུང་གཙང་

པའི་ཆ་ཤིང་དང་ཆ་སྟོང་ཏུ་ཁལ་བའི་ལྷ་ས་དང་། ཅིང་ཐང་། གཞིས་ཅི་
སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་ཆ་བ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ནམ་ཐུ་ནི་སྐྱུ་ཐུ་ཏུ་ག་པ་ཡིན་པ་དང་། བོད་
ཀྱི་ཤར་སྟེང་ཁལ་གི་རྩ་ལུ་དང་ཡིད་འོང་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐུ་བརྒྱད་པ་་་་
རེད། རང་སྤྱང་ས་འདི་ཡང་སྐྱུ་ལས་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐུ་དང་པོ་རེད།

བོད་ཀྱི་ཤར་སྟེང་སྐྱུ་ལས་ཐུད། དེ་བྱིངས་སྐྱུ་ལས་ལ་ལོ་སྟོན་པོར་དབྱར་ཁའི་
ནམ་ཏུ་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་ལོ་དེ་པོ་ཡིད་པ་དང་། དབྱིད་ཀྱི་དང་སྟོན་ཁ་གཉིས་ནམ་
ཏུ་སྐྱུ་ལས་ཐུད། དབྱར་ཏུ་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་ཅང་རིང་པོ་ཡིད་པ། བ་མ་མི་བབ་པའི་ཏུ་སྐྱུ་
ཆོད་ཐུང་ལ་ལྷག་པར་ཏུ་བྱང་ཐང་དང་མཐོ་ཞིང་གང་རང་ཆེ་བའི་རི་ཁལ་ཏུ་སྐྱུ་ཐུ་
ཏུ་ག་པ་དང་བཏུན་པའི་ནང་ལ་ཡང་སང་རྒྱུག་གི་ཡིད་པ་རེད།

ས་མཐོའི་ནམ་ཏུ་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདི་འདྲ་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་
པོ་ནི་ས་མཐོ་གནས་སའི་སའི་གོ་ལའི་འཕྲེད་ཐིག་ཅུང་དམའ་བ་དང་། ས་བབ་
མཐོ་བ། དབྱར་ཏུ་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་མང་འཁྱིགས་པའི་ཆར་པ་མང་བ། དེ་བཞིན་ས་
རོས་སྐྱུ་བྱེ་གས་ཆེ་བའི་ས་རྒྱ་བཅས་ལ་ཐུག་ཡིད་པ་རེད།

ས་མཐོའི་མཁའ་རྒྱང་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་དང་ས་བར་བརྟེན་ཏི་འོད་དེ་རྒྱང་ཁམས་ཆེན་
པའི་བང་རིམ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་སྐབས་ཆ་ཀྱགས་འཇགས་ཆད་ཅུང་བ་ དང་ཏི་འོད་
གི་ཟེར་ཀྱགས་ཆེན་པོ་ཡིད་པ་རེད། བྱེ་གས་ཆེ་བའི་ས་རྒྱར་སྐྱུ་ལས་གསེང་ཆེ་
ཅམ་ཡིད་སྐྱུ་ལས་ཏིན་མོར་ཏི་མའི་ཟེར་འོད་མཐོ་ཆེན་བཟུ་ལེན་ བྱེད་སྐྱུ་ལས་ས་་་་
རོས་ཀྱི་རྟོད་ཆད་ཀྱགས་ཆེན་པོ་མཐོ་རུ་སྐྱུ་ལས་ས་རོས་དང་ཏི་བའི་མཁའ་རྒྱང་གི་
རྟོད་ཆད་ཆེ་རུ་འགྱོ་ཀྱགས་མཐོ་གས་སྐྱུ་གཏོང་བའི་རྒྱས་པ་འདྲན་གི་ཡིད་པ་ དང་།
མཆན་མོ་ས་རོས་ཀྱི་རྟོད་ཀྱགས་མཐོ་ཆེན་པོ་མཁའ་དབྱིངས་སྐྱུ་འཕྱར་ ནས་ཡལ་བ་
དང་ས་རྟོད་ཁ་སྟོན་ཡང་དཀའ་བས་ས་རོས་དང་ཏི་བའི་མཁའ་རྒྱང་གི་རྟོད་ཆད་དེ་
སྐྱུར་ཏུ་འཇགས་འགྱོ་གི་ཡིད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཏིན་མོ་དང་མཆན་མོའི་རྟོད་

ཆད་པར་ཉི་ལག་ཆེན་པོ་བྱང་བ་རེད།

ས་མཐོ་གནས་སའི་སའི་གོ་ལའི་འབྲེད་ཐིག་རྩང་དམའ་བ་དང་། ས་
བབ་མཐོ་བ། ཉི་འོད་གི་ཟེར་ཁྱགས་ཆེ་བ། ས་མཐོའི་ལྷོང་གི་རྒྱབ་ནས་ཤར་
ལ་རྒྱགས་པའི་རྒྱ་རྒྱ་མཐོ་ཞིང་ཆེ་བ་དེས་བྱང་ནས་ཡོང་བའི་གྲང་རྒྱང་འགྲག་པའི་
རྒྱས་པ་ཐོན་གི་ཡོད་པ་དང་། མཁའ་རྒྱང་གི་སྤྲད་རིམ་རྒྱགས་ཁྱགས་ཆེ་ཅམ་
ཡོད་པ་ཚགས་གིས་ཁྱེན་པས་དགུན་དུས་རྫོད་ཆད་ཏེ་ལས་པ་དམའ་རུ་འགྲོ་གི་མེད་
པ་རེད། དབྱར་ཁ་ཆར་ཞོད་ཚུགས་པ་དང་སྐབས་ཏག་ཏག་ཁེལ་སྐབས་ཆར་
ཁྱེན་འཁོར་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉི་འོད་གི་ཟེར་ཁྱགས་ཞན་རུ་འགྲོ་བ། ས་
མཐོའི་བར་སྤང་གི་མཁའ་རྒྱང་དེའི་ཆ་ཁྱགས་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཚུགས་བཞིར་
གུམས་ནས་མཁའ་རྒྱང་གི་རྫོད་ཆད་ཆེ་རུ་འགྲོ་དཀའ་བ་མ་ཟད། ས་གནས་ཁ་
ཤས་ལ་ཕན་བྱ་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་མི་ཚར་དབྱར་དུས་བསིལ་
བའི་ཚར་སྤང་སྤྱོད་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་མཐོའི་མཁའ་རྒྱང་གི་རྫོད་ཆད་
ལ་ཡོ་གཅིག་ནང་གི་འགྱར་བ་རྒྱང་བ་ཡོད་པ་རེད།

རང་རྒྱང་ས་གི་མཁའ་རྒྱང་རྫོད་ཆད་དེ་ཉིན་གཅིག་ནང་གི་ཉི་ལག་ཆེ་བ་...
དང་། ཡོ་གཅིག་ནང་གི་ཉི་ལག་རྒྱང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་དུས་རྫོད་གང་གི་འབྱུང་
ཁུངས་ཕན་ཡོད་ཅིག་རེད། ཆད་ལེན་བྱས་པར་གཞིགས་ན། རྫོད་ཆད་ཉེ་
ཉི་ཡང་གངས་ 10 འཕར་བ་ཡིན་ན་འོད་སྤྱར་རྒྱས་པ་འདྲོན་པའི་མཁྱགས་ཆད་དེ་
ལྷལ་ 2 ནས་ 3 བར་འཕར་གི་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་མ་རྫོད་ཆད་མཐོ་པོ་ཡོད་
སྐབས་ཅི་གིང་གིས་འོད་སྤྱར་རྒྱས་པ་འདྲོན་རྒྱར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་། མཚན་
མ་རྫོད་ཆད་དམའ་པོ་ཡོད་སྐབས་ཅི་གིང་གི་དབྱགས་རྒྱབ་གཏོང་གི་རྒྱས་པ་རྒྱང་རུ་
འགྲོ་བྱུང་གི་རེད། འོད་སྤྱར་རྒྱས་པའི་ཐོག་ནས་ཅི་གིང་གི་འཆོ་བཅུད་འཕར་
སྤྲོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དབྱགས་རྒྱབ་གཏོང་གི་རྒྱས་པ་དེས་ཅི་གིང་གི་འཆོ་